

Llum - Nova

Quinzenari independent.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Plasseta, 1.
MITJORN-GRAN.—SANT CRISTÓFOL

SUSCRIPCIO
A Espanya, cada trimestre 0'30.— A fora, cada trimestre 0'60 ptas.

NÚM. SOLT 5 cèntims

Lo que'l poble ha de sebre

IV.

Deiem en nostre article passat que els regidors una volta elegits no poden renunciar, ni deixar de pendre possessori; assó es generalment, pero no obstant poden escusar-se d'acceptar el carreg, els qui han complert xixanta anys, els qui estan físicament impeditos, els qui no fassi encara dos anys que han sigut Senadors, Diputats ó Regidors, i els qui desempenyin algún carreg judicial.

Una volta pres possessori, poden renunciar voluntariament el carreg per escrit davant l'Ajuntament sempre que la renuncia se bassi damunt els motius mes amunt citats; l'Ajuntament ha de resoldre allavors dins trenta dies, i contra la seua resolució, dins els deu dies sigüents se pot acudir en recurs d'alsada davant la Comisió provincial la qual ha de fallar dins trenta dies i queda acabada la via governativa.

Cada dos anys se ha de renovar l'Ajuntament per mitat acabant els Regidors mes antics i procedint-se a nova elecció per substituir-los.

Però encara que'ls Regidors voluntariament no poden abandonar el càrreg, forçosament acaben, quant després de quatre anys d'esser-ho se n'han elegits d'altres en son lloc, i quant accepten un empleu, o fan contractes incompatibles amb sa Regidoria, quant han perdut el caracter de vesins del Municipi o quant han estat privats de sos drets civils.

Si per qualsevol motiu que sia queda vacant un carreg de Regidor sembla que s'haurien de fer noves eleccions, però s'ha de sebre que aquestes no's fan mentres les vacants no pugin a la tercera part del nombre total de Regidors de que se compon l'Ajuntament i ocorresquin les vacants mitjançants, pe'l cap baix, de les eleccions ordinaries. Si no hi prou vacants, no's cubreixen fins a l'epoca de celebrar-se eleccions generals.

Però si la tercera part de vacants, ocorreix dins el mitj any antes de les eleccions ordinaries, allavors el Governador nomena, d'entre els qui altres vegades ja hi han estat els regidors que vulgui, prou per ocupar interinament les vacants que hi hagi.

Una volta elegits els Regidors en una elecció ordinaria després de presentar las credencials a la Secretaria del Ajuntament tres dies abans al manco, d'aquell en que s'ha de constituir, han de compareixe, el dia primer del próxim Janer i a l'hora que senyali el Batle sortint, a la Sala per pendre possessori i constituir-se en Ajuntament amb els altres Regidors que hi queden. El Batle major les dona després possessió del càrreg regidorial, fent-los asseure en els sitis del Consistori segons el major nombre de vots que respectivament hagin obtingut essent preferits els elegits segons l'article 29 i aquets per edats.

Una volta pres possessori de sos sitis respectius, se retiren de la Sala el Regidors qui surten i el Batle o passa aquest al lloc que com a Regidor li pertoca si encara no ha acabat els quatre anys.

Els regidors qui surten poden deixar d'assistir al acte citat, però no pot faltar-hi el Batle i per impossibilitat d'aquest el Tinent Batle o Regidor dels cessants an-a qui correspongui la presidencia interina.

Després se pot procedir a l'elecció de carregs de que parlarem si Deu ho vol, en l'altre article.

Ramón.

La creacion de los Alfalfares

La alfalfa es una planta que se presta admirablemente al cultivo en todas las regiones de nuestro país y por esta razón por pocos cuidados que al labrador reporte, se puede llegar a obtener con facilidad y un poco de inteligencia, producciones enormes.

El alfalfar dura mayor o menor número de años, según las precauciones adoptadas en su instalación y las prácticas posteriores de cultivo.

Claro es que uno de los puntos más importantes que se deben tener siempre en consideración es y constituye el del abono.

Para crear un alfalfar del cual se obtenga una fuerte producción durante gran número de años y se conserve vigoroso y lozano, es necesario abonarlo con 30 o 40 mil kgs. de superfosfato y 150 a 250 kgs. de cloruro o de sulfato potásico. Esto, naturalmente si se quiere llegar a obtener los mayores rendimientos rotos.

No ignoramos que existen hermosos alfalfares en cuya instalación se empleó unicamente estiércol o bien abono químico, pero indudablemente el sistema misto es el que dá mejores resultados.

El estiércol obra en este caso más bien que por las materias fertilizantes que contiene, mejorando las propiedades físicas del suelo. En cambio el ACIDO FOSFORICO Y LA POTASA elementos que la alfalfa absorbe con gran avidez, los encontrará al estado facilmente simitables proporcionándoselos por medio de los abonos químicos.

El superfosfato y la sal potásica conviene aplicarlos mezclados en la forma siguiente: la mitad en una de las labores que proceden a la siembra y la otra mitad igualmente antes de dicha operación, enterrándolos con una labor de grada.

Si el suelo es pobre en cal, el superfosfato podrá ser substituido por las escorias y en lugar del cloruro de potasa se empleará el sulfato.

R. de Mas Solanes.

El Catalá obligatori

Copiam de la Plana «Del Agre de la Terra», del «Soller» aquest interessant article:

Convendria que els poquissims espanyols qui ho son de bon de verés comencassen a predicar entre les gentes de bona voluntat de tota la península l'alta conveniencia d'estudiar i aprendre'l catalá. La nostra llengua te ja prou titols —i prou semblança amb la castellana i la francesa— perque cap espanyol culte la desconega. No es duptós que arribará el dia, si les coses de Catalunya segueixen la marxa d'ara, que se'rà ensenyada, no s'ols en les escoles nacionals, es a dir, catalanes, sinó en totes les espanyoles. Però cal anar preparant el camí, el camí únic que'ns pot dar a l'unió germinívola de tots.

Els espanyols no ens coneixerem mentres no'ns entenguem parlant cadascú la propia llengua, perque la llengua d'un poble es tota d'una pessa amb la seva ánima. Es un error pensar que basta amb el castellá. Amb el castellá, no saltres los entenem a ells, però ells no'ns entenen. Lo mes pur, lo mes intim del nostre «jo» es intraduble. Ningú arribará mai a comprendre el fons de la nostra ánima, ni la de cap poble, sense entendre l'idioma qui l'expressa naturalment.

Aquest disgust d'alguns forasters al sentir parlar catalá davant ells, ve de que coneixen que en nosaltres hi ha dos homes: el qui parla amb ells i «l'altre» qui es el vertader, i s'els apareix de sobte com un intrús desconegut, en els accents d'una llengua per ells estrangera. Ells voldrien matar-lo, millor dit, voldrien que no saltres el matassem. Ens demanen que l'extrangulem. ¡I n'hi ha dels nostres que casi s'hi atrevien!

S'avendrien al propi suicidi, per fer present d'un mort a la patria espanyola.

Jo crec que de morts, n'hi sobren.

Alanis de la Lluna.

A LA FAMILIA CAVALLER

Avui vos ha tocat a voltros timbrá amb el segell de la victoria, els titols de noblesa que ostentau i el vostre honor iumaculat.

Deim amb el segell de la victoria, perque amb la vostra honra, amb la vostra fe, amb el vostre treball, amb la vostra virtut i amb el vostre acendratissim amor a la nostra patria, hau vensut als inimics que amb un estigma de calumnies inventades, volien tacar la plana dignissima que voltros i els vostres avant-passats hau escrita en el llibre de la vida.

Son prou conegudes les vostres virtuts, per poder quedar ocultes baix del fane que amb una fulla odiosa vos tiren persones qui ni sols s'atreveixen a mostrar la cara; es prou viva la vostra fe i religiositat, perque ningú pugui mai daptar d'ella per calumnies que s'inventin contra vosaltres; son massa fresques encara les proves i els treballs que hau fet per amor a la patria petita, especialment en la festa anyal que Ciutadella dedica al 9 de Juliol, perque puguin els vils calumniadors fer girar l'opinió contra vosaltres.

Si; p'el vostre treball, doncs, per la vostra fe, i p'el vostre patriotisme, hau vensut al inimic, que ha quedat revolcantse per dins els llot, sense atrevir-se a aixecar-se de nou com prometia, hau burlat els seus plans, i hau conseguit afegir un nou segell, i tal volta el mes honorífic, als vostres pergamins de noblesa.

Per assó LLUM-NOVA se complau en adressar-vos una felicitació sincera i entusiasta, protestant al ensemps contra les frases que en la fulla estúpida se imprimiren contra els nostres confreres «Cruz y Espada» i «Gaceta de Menorca».

Deu les hagi perdonats p'el mal que intentaven fer i grat sia ell p'el be, que tots n'hau obtingut.

Per LA REDACCIÓ,
A. F.

Y.

BIBLIOTECA PÚBLICA MAHÓN

NOTICIES I COMENTARIS

DE CANOSTRA

Emérides de Menorca

Juan Roca en son notable crònicon generalment conegut per *Diari de Mahó* manuscrit reunit dit autor, consignant diàriament los mes calumniats d'aquesta illa, per espai de anys, diu, en fèlxa 9 de Septiembre de 1815 lo següent.

«Illans amb companya de nabots y naboders anar al Bech, dimars a la Cavalleria Nova, anar a les Arenes a novias d'una filla Angela Llano Joseph Salord, tornaren després per dormir a la Cavalleria, dijous a Ciutadella, divendres a la Cavalleria d'ahont vuy passarem a St Cris- tian cuyo Vicari Pelegrí baptisà una Negra de Bartomeu Escudero de uns 11 anys essent jo y barica pedrins, y hagué nom Maria Heurica Llana y després a la tarde nos som restituïts a Mahó, ahont som arribats en salvament vuy».

D. Antoni Roca Vazquez, descendit del autor del notim ampliant aquesta noticia que tingué la amabilitat de facilitar-me, me diu: que los patris que ella se anomenaven Juan Roca i Vincent Heurica Roca i Enric, aquesta naboda del patris, i que el Bartomeu Escudero es el que va armar manant s'area la Real Redemptora, a Alger l'any 1787, per transportar els catius espanyols que hi havia allà en calidad de esclaus, i que va rescatar S. M. C.

Vidal i Mir.

DE LA ROQUETA

De Mahó

L'assumpte el mes principal i important de la setmana passada i es segons qualqu el *Debut* de una joveceta mallonesa anomenada Pilar Alonso en el Teatre Principal d'aquesta ciutat, com a cantadora de couplets i cançons. Imita molt bé a la Raquel Meller, mes noltros creim, qu'aixó que tant se li alaba, es sou capital defecte. Ella que és bona veu i verdadera ánima de cansonista podrà conquerir bons éxits cantant cosa original com ja s'ha vist amb el couplet que ha escrit i posat musica esplendent per dita atloteta l'illustrat oficial d'infanteria D. Fernando Díaz Giles.

Es mal és, que ja nos han sortit per aquí tres o quatre Requels petites més. I, vísca la música bona i clàssica!

Les festes celebrades a San Lluís han sigut molt poc animades. A Mahó sembla que també mos donaran unes festes que sols en tindran d'altres el nom. Tot lo que's va rallar i tot lo que's pensava fer, sembla qu'ha sigut pluja d'estiu. D'eroplans ni tant sols se'n ha parlat més.

Plouen denuncies i mes denuncies damunt el senyor arrendatari del servici de llimpiesa de nostra ciutat. Mai, segons me conten, s'havia duit tant brut dit servici... i aixó qu'abans no tenien ni carros... ni un tren de llimpieza tant pulit i... tant mal duit.

Moltes més son les coses qu'han passat aquestes dues setmanes passades per aquets entorns, emperó son de tan poca importancia que creim per dainés es rallarné. Sols volem fer sobre nostra mes ardenta protesta contra una fua indecenta que, fa cosa de quinze dies, es va repartir per Menorca insultant a varies persones i incorporacions per noltros ben respectables.

Mahó, 1 de Septiembre 1913. Corresponsal.

Durant aquesta darrera quinzena la calor en lloc d'anar mancament mes tots ha anat creixent sent un temps ja casi impropri del mes en que mos trobam. Diuen que no'n farà tanta per a Nadal i crec que será ve.

L'esposa de nostro bon amic en Jaume Mercadal, na Catalina Mora Massanet, naboda del passat Rector d'aquesta Parroquia el R. Sr. D. Josep Mora, Phre. va donar a llum una feta després d'una difícil operació. Pocs dies després va entregar l'anima a Deu havent rebut els Sagraments. Deu le tenguí al cel i doni a son espós, pare i demás familia resignació per a son espós, pare i demás familia resignació per a suportar tant sensible perdua. A tots les acompanyam amb son sentiment.

Les esposas dels nostres amics Emili Pons i Josep Galmés han donat a llum una feta; i un flet la d'Antoni Moll Mercadal. Que Deu les ne doni alegría a tots.

Van tenir el gust de saludar al nostre Corresponsal d'Alger en Jaume Gonyalons que vingué a passar uns dies amb sa familia, que haguessin volgut fer mes llargs, per poder contar entre noltros mes temps a hosta tant simpàtic i distingit.

Celebram molt el veure als nostres amics Jaume i Toni Sales Pons, germans, que convalsents de ses llargues i cruels malalties que les han tingut mesos al llit, es preveu ja un pronta restabliment. El Toni va estar Viaticat i a se quò els metges desconfiaven salvar-lo, pero amb l'ajuda de Deu i l'actividad i sabiesa del nostre metge D. Francesc Camps, ha sortit de mal tant greu. Davant la pobresa de l'asaca una bona persona se'n presentà i li digué que comprassin a conta seu tot quant haguessin menester durant sa malaltia. La generositat i caritat d'aquesta persona es molt digna d'aplaudir, però la seva humilitat mos priva d'insertar son nom en aquesta crònica.

Hem rebut *La Industrial Balear*, revista mensual que surt a Palma amb la qual establim el camí.

MANJARETS DEL DIA

Avui n'hi ha per fer una partida de plats dolços i uns quants de picants i per no agrairdarnos gaire es dols preferim d'aquets darrers.

Tenim as Mitjorn un cobrador de lletres, corresponsal des Banc de Ferreries a Alahor qui es persona de carrera, però que p'el càrreg que li en donat no serveix, o.... serveix massa.

Tots els buliguers se queixen d'ell per mil coses però qui entre tots s'en pot queixar mes es la nostra Cooperativa «La Gavella» qui acaba de rebre d'aquest senyó una cosa desagradable.

Es el cas, net i espurgat, que la casa Salvador Rull de Barcelona va girar contra «La Gavella» tres lletres de 275 pts cada una a diferents fetxes tot's les quals van ser acceptades p'el Tresorer de la Cooperativa. La cosa per la vist du un telonari de les lletres que expedeix i com moltes altres uneix amb una agulla a la lletra timbrada de Govern, el teló azeque de la casa, duguent totes dues el mateix nombrà, la mateixa cantidad etc. i d'aquesta manera se presentaren a la acceptació.

Abans de veure la primera lletra se va ausentar el Tresorer de «La Gavella» i el va substituir un altre, jova e instruit, però que com may s'en havia cuidat no estava al corrent dels giros de «La Gavella».

Aprofitant-se de l'ocasió, un dematí a les nou el corresponsal dit, se presenta an aquest jova i li va dir que duia un xequé a la vista i que l'havia de pagar tot d'una. Ell el paga i li entrega aquell

el teló de la casa Rull que ell havia descusat de la lletra de Govern. Sense avisarlo ni dirli res mes, a la una li presenta la lletra acceptada p'el Tresorer ausent, diguent-li que si no pagava antes de les dues seria protestada. Aquell pagà, perquè sabia que la factura de la casa pujava 825 Ptas i ell encara no mes n'havia pagades 550.

Quant vence la segona lletra li fa es mateix pas, de bon dematí li cobra es xequé i a las onze s'hi presenta amb sa lletra acceptada p'el Tresorer. Aquí el jova li va veure engany perquè haguent ja pagat l'import de la factura Rull li quedava encara doble cantidad a pagar amb les lletres que'l corresponsal tenia acceptades. Avisà als companys de Junta i després d'estrenya fort al corresponsal i amenasar-lo amb denunciar-lo aquest va tornar els dublés que havia cobrats demés i va suplicar que'l dispensassin que ho havia fet per ignorancia i no per malicia.

No'l van denunciar i ara n'on saluda cap de sa Junta que li va fer favor, perquè an aquestes hores li tocaria estar a s'ombra. Es asser desagratís de ver. I pensar que a homes tant maliciosos o... ignorants les fan putacarís... corresponsals de bancs... i Fiscal Municipal.

Es tot quant se pugui dir. En es seu lloc, per dignitat dimitiria dels dos càrrecs darrers a lo mancu, ja que al primer el necessita per la vida.

Putacari car i tenim as Mitjorn qui es capàs d'inventar se receptes quant no'n te per cobrar lo que voldria.

Un home pobre que va tenir una malaltia llarga i estava en sa miseria, va demanar an en Pons i Codol es conta i aquest va dirli que essent dues ses receptes eren 620 Ptas, pero que no frissin de pagar-ils que no les necessitava; des cap d'uns quants dies van anar per pagarles i després de ferlis un escàndol perquè sabia que havien anat al altre potecari, li va dir que'l conta eren 13 plas, i centims. Be li suplicaren que traigués les demás receptes ja que les dues que tenien no pujaven mes que les 620 pesetes, pero ell va dir que no necessitava treure les perquè sabia que era aquella la cantidad.

Sort que hi va anar un Sr. Regidor, i davant aquell no va fer cap forsa, sino que li semblava que era mes i que si acàs treballava les receptes que creia tenir ja els hi presentaria. I passa ja de un mes i res ha dit.

Aquest cas no es el primer. Es aprofitat en Pons i Codol anò's ver? Així en pot fer de dublés. Va viu, va viu.

Però tantes ne fa, que no se si es que deu tenir po isó pruvé, la qüestió es que fa poc que usa un garrot gruixat que deu mos guart de que mos caigués damunt s'esquena.

Alguns ofesos.

ANUNCI

Gabinete para el tratamiento de las enfermedades de los ojos del médico especialista

D. LORENZO PONS MARQUÉS

Director del Dispensario Oftalmológico Municipal.

Consultas: de 12 a 2 y de 8 a 9 noche.

Calle de San Fernando n.º 3 (esquina a la calle de Anuncivay) MAHÓN

RONDALLES DE MENORCA

—¿Y quant serà que vos muriren? va dir tot d'una a sa bruixa.

—¡Ja's conversat amb es teu homo!—va contestar ella.

—¡Prega a Deu, pogués rallà amb ell! va respondre sa fía d'el Rei.

—Idó, mira—va di sa bruixa—A tal poble cada día compareix a sa plassa un porc singlã molt ferós i sa gent per tenir-lo content i perque no se ls-e mengi a ells, li treuen cada día un cubell de sopes de llet. Dins sa panxa d'aquet porc singlã hi ha un culom qui te un ou a dins es ventre i jo no me puc muri fins que m'esclafin aquest ou an es front.

—¿Que hu ets sentit? Diu sa fía del Rei, tot baixet a sa furniga.

—Sí,—diu aquesta.

—Idó ja saps que te pertoca fé.

Ella surt i just que es de fora, *Valquem Deu falcó* diu, torna de cop un falcó i per amunt per amunt, vola qui vola, va trescar fins que afinda es poble que sa bruixa havia dit, i se'n va anà a posar devora sa plassa d'aquella vila.

Torna homu i demana:—¿Que no es aquí que hi compareix cada día un porc singlã?

—Aqui es—li van contestar—i hau de pensar que cada día li donam un cubell de sopes de llet perque no fassi destrossa.

Ell se planta en mitj de sa plassa i allà espera qui espera fins que cumensen a sentir esbrúfols d' animal ferós, que feien esglaiar a tot-hom i *tup a tup, tup a tup*, vat-lu-allà an es porc qui s'en venia a currents amb ses serres erissades qui feia pó just de venre'l.

Sa gent de aquell, poble, tota retgirada, *cameles treis-me d'aquí*, fugia tota de veres cap a ficar-se dins casseva i tancaven ses portes, i quant veien aquell joversà que no se muvia d'en mitj de sa plassa li deien.

—Peró, germanet, llevau-vos d'aquí, que sinós vos menjarà aquest animal. ¿No veis que'n arribà serà un arrap i no'n veurán res mai mes de vos? Retirau-vos si voleu está be. Però ell feia es desentés i estava com un mut mirant ben arreu cap allà aont sentia es bramúls.

Es singlã arriba i quant m'afina aquell homenet en mitj de sa plassa qui no se movia, s'en va cap ell i pega sota per agafar-lo amb es barrabam i amb es potons, però ell tot d'una diu *Valquem Deu falcó* i amb un vol s'en puja dalt una teulada d'allà aprop.

Es singlã cumensa a passar-se ses sopes de llet que allà hi havia preparades i mentres estava menjant baixa es falconet, se posa damunt ell i *Valquem Deu lleó*, tornà un lleó i amb quatre arpades i uns quants mossus s'en va desfè des singlã i m'el va deixar tot destrossat allà en mitj. Quant el va tenir obert surt de dins es seu ventre un Colom qui tot d'una parteix volant i ell *Valquem Deu falcó*, i ja li ha pitjat darrera, l'agafa

amb ses arpes, el mata i li treu s'ou que tenia adintre i torna homu.

No poren creure s'alegría que en aquell poble hi va havé quant van veure que aquell homu havia mort es singlã qui les tenia tant retgirats, i per forza li vulien ben pagar aquet favor, tothom l'enrevoltava i li demanaven que havia gunyat i ell qui estava aturrit en mitj de tanta gent i deia:—Si jo ja'n teng prou, ja teng lo que vulia.

Peró es públic encara seguia amb ses seves i ell diu *Valquem Deu falcó* parteix volant d'allà, i sa gent se va quedà amb un pam de nas i ben esglaiats.

Es falconet arriba a sa Cova de sa Bruixa i just que hi es aprop torna furniga, entra a poc a poc i va anar-s'en tot d'una devora sa seva dona.

—Vataqui s'ou—li diu—a veure si le hi tires an es front i la rabentes d'un cop an aquesta malcriada i bandúa.

Quant ella vegé s'ou va está tota contenta i digué a sa Bruixa: ¿Voldreu que vos pentini demà dematí si fa bon solet?

—¡Ja's tornat conversà amb es teu marit!—li va contestar ella.

—Prega a Deu, que així fos, que amb ell pogués rallà,—deia sa fía d'el Rei.

Al endemà demati, ella va a sa cambra de sa Bruixa i ja's partià a pentinar-la. Així-nessa bruixa fa un poc sa becaina i mentres estava adormissada, sa fía del Rei *paf* li esclava s'ou des colom an es front. Ella va fer quatre estiraments i un parei de badais i va quedà ben morta allà'n mitj.

Tothom dones i fiets amb una gran alegría van surtir de sa cova i sen anaven cap a casseva, però sa fía del Rei va dir-lis que trobava que abantes de separar-se havien d'anà a fer una vega a sa vorera de la ma.

Es falconet, que ja havia tornat homu, no hi vulia ana de cap manera perque s'enrecurdava de lu que li havia succeit a son pare. Però tant i tant el va arribà a pregar sa seva dona, que encara que li sapigués molt de greu he hi va arribà a consentir i he hi va anar.

Quant van essé a sa vorera de la mar van armá un bon ball i venga músiques i sarau per llarg. Es temps que ballaven i cantaven ses dones i ets infants. ell sa va acustá a sa vorera i quant mes descuidat estava surt una sirena, l'agafa dins es seus brassos i s'el va endu cap a dintre. A cada instant treia es cap damunt s'aigu, se va acostar allà ont era sa fía del Rei i li digué:

Tu cantes, balles i sones
i jo teng al teu marit.

Ella sentia assó, i no'n feia cabal, no hu creia de cap manera, però per fi li va dir:

—¿Que vols i m'el mostrarás tai de coll?

Sa joia mes pulida que dus damunt—li contestà sa sirena.

—¡Jas!—digué ella i li va tirá un anell d'or que duia a n'es dit.

Sa sirena va alsar a n'es seu marit i li va mostrá tai de coll.

—Si que's ve—va pensá ella—i ara com hu he de fé? Y s'en va pensá una.

Com si res hagués estat, tornen moure es ball i sarau a voler i venga tocá i cantá amb mes gust que antes.

Sa sirena de tant en tant tornava treure es cap i anava allà su devant ella i li deia:

Tu cantes, balles i sones
i jo teng al teu marit.

Sa fía del Rei s'atura de ballá i diu a sa sirena:—Que vols i m'el mostrarás tai de cintura?

—Sa joia mes pulida que tens, digué ella.

—¡Jas! i li va tirá un altre anellet tot de perles i diamants.

Sa sirena agafa s'anellet i li mostrá es seu homo tai de cintura.

Elles se tornen posá a ballar, i amb mes renou que antes i se sirena al punt torna alsar es cap i digué:

Tu cantes, balles i sones,
i jo teng al teu marit.

—¿Que vols i m'el mostrarás tot damunt sa ma? va di sa fía del Rei.

—Sa joia mes pulida que tens, digué ella.

—¡Jas! i li tirá un anell tot de coral fi.

Sa sirena quant el te, alsa el seu marit tot damunt sa ma i quant ell he hi va essé *Valquem Deu falcó* digué, i li va descompareixe cap a sa vorera, i allà *Valquem Deu homo* i torná homo. Homo i dona se van donar un abraç i junts amb es fiet s'en van anà cap a ca'l Rei i allà van viure anys i mes anys fins que se van muri i encara son vius si no son morts.

Me la va dir en Ramón Faies de Mitjorn-gran.

Es vei Matei i es vei Tirulil-lu

Assó era un poble aont hi havia dos veis un que li deien es Vei-Matei i s'altre es Vei-Tirulil-lu que éren molt crics.

Un día es vei Matei va quedá a deure un centimet de cavall a s'altra i li feia peresa es pagar-le-hi tant cric com era.

Per no haver-li de pagar un día s'en pensá una.

—Ja se que feré, va dir, feré es mort i així m'ho perdonará.

Un día se resol i es dematí no's va moure de dins es llet i ulls tancats, fent es mort.

Quant se feu grandia i es veinats van veure que no s'aixecava van dir:—Qualca cosa de nou li haurá pigat a n'es Vei-Matei com no s'aixeca.

Van avisar as Rectó i sa Justícia, li van obri ses portes i com m'el veuen estirat da—
(Acabarà).